

1978 Maraş'ından Mayıs 2010 Ankara'sına Bakış: Başarılı Bir Toplum Mühendisliği Projesi Olarak Liberalizmin Alevi Politikası

İçeriği Yazan: [Vedat KOÇAL](#) [1] Zaman: Cum, 23/12/2011 - 18:36

Bundan otuz yıl kadar önce, Maraş'ta ve Çorum'da, emperyalizmin, çok sonraları Susurluk'ta açığa çıkan yerli ajanları eli ile, Alevi nüfusa karşı toplu kıyımla sonuçlanacak kanlı bir kışkırtma operasyonu yaşanmıştı; Çorum'daki tanıklarından *Arap Tokmak*'ın adında, Kuyucu Murat ve Hızır Paşa zulmünden Ebussuud Efendi fetvalarına, oradan Aralık 1978 Maraş'ına ve Mayıs 1980 Çorum'una ve nihayet 2 Temmuz Sivas'ına dek, yüzyıllar boyunca "acıyı bal eyleyenler" in anılarına saygıyla..

"Eğer dış görünüş ile öz doğrudan örtüşseydi, bilim tümünden gereksiz olurdu"

Marx, Kapital, c III, s: 817

"Kriz, kesinlikle eskinin ölmekte olduğu, yeninin ise bir türlü doğmadığı gerçeğinde yatmaktadır; bu çatışma aralığında çok çeşitli ölümcül belirtiler ortaya çıkar."

Antonio Gramsci, "Hapishane Defterleri"nden

..

Aralık '78 Maraş, Mayıs '80 Çorum, ve nihayet 2 Temmuz '93 Sivas olayları, önce Alevi kitlenin, sonra tüm ulusun önünde, mezhep farklılığından kaynaklanan bir kin ve nefret eyleminin toplu kıyımla sonuçlandığı milliyetçi-gerici kalkışma algısını ve anısını ifade etmektedir. Bu algı, varlığını, olayların yaşandığı günden bugüne ve genel onayıyla sürdürmektedir.

Marx'ın girişteki sözüne atıfla, görüntüde doğruyu anlattığı sanılan bu algı, olayın ardındaki gerçekliğin karşılığı değildir; tersine, yanlış olmaktan öte, liberal yayılcılığın amaçlarına dönük, siyasal ve toplumsal psikolojiye ilişkin bir kurgudur.

Bu kurgunun üzerinde yaratıldığı toplumsal yanılgı, önce ve genel anlamda, eğitim düzeyindeki temel sorun nedeniyle halkın bilimsel çözümleme yeteneğinden yoksunluğu, ama ondan çok daha fazla, işbirlikçi basın "sektörü"nün, olayın arkasındaki kurgunun hizmetinde yarattığı dezenformasyon etkeninden kaynaklanır.

Bağımlı devletin kurumsal tanımlamasının dışında ve daha etkili olarak, işbirlikçi entelektüalizm ve kapitalist holding "medya"sı, Maraş, Çorum ve Sivas toplu kıyımlarını, ama en çok 2 Temmuz'u, toplumun önüne koyarken ve tarihe kaydederken, sadece Alevi insanların, salt inançları nedeniyle gerici tarafından yakılarak öldürüldüğü bir vahşet eylemi olarak görmüş ve göstermiştir.

Alevi kitle psikolojisi ise, sünni islam ideolojisinin Osmanlı'dan bu yana devlete ve topluma egemenliği ile ürettiği ve yüzyılların biriktirdiği dışlanmışlık kültürünün sonucu olarak yarattığı içe kapalılık, tutuculuk ve toplumsal benzeşme geleneğiyle, bu çarpıtmayı kabule, kendiliğinden hazır durumdaydı ve önüne konulan bu kurguyu hiç sorgulamaksızın kabul etmiştir.

Böylece, '78 Maraş, '80 Çorum, ve '93 Sivas toplu kıyımlarının, dinci-gerici zorbalığın, mezhep ayrımcılığının birer saldırganlık, şiddet gösterisi olduğu kabul edilmiştir. Bugüne dek süregelen anlayış ve açıklayış, bu temel üzerinde yapılandırılmıştır.

Bu yapı, hatalıdan öte, temelinden yanlıştır.

Bu yolla, Alevi kitle, kendini, vahşi toplu kıyımın muhatabı ve mağduru, diğer tarafı, yani Sünni müslüman kitleyi ise, faili, suçlusu olarak konumlandırmış oluyordu. Oysa, yukarıda anılan kurgunun yaratmak istediği algı, tam olarak bu idi. Bu hali ile, Alevilik, okyanus ötesinde tezgahlanan ve Sivas'ta uygulamaya konulan oyunun mağduru, ve aynı zamanda parçası oluyordu.

Yani, bu kurgunun üzerinde durduğu ana direk, olayın toplumsal algısındaki çarpıtılmışlıktır. Buradaki çarpıtma, olayın, bilime aykırı olarak, yaşandığı süreçten ve o süreç içinde yaşanan diğer olaylardan soyutlanarak kaydedilmiş olmasıdır.

Bu anlayış ve açıklayış biçimi, o kıyımları tezgahlayan okyanus ötesi merkezli toplum mühendisliği projesinin, bizden istediğidir; o kıyımlarla amaçladığı, gelmemizi istediği yerdir; bu yüzden, tarihimize bakışımızı, onu anlayışımızı, açıklayışımızı tersyüz etmek zorundayız, ve takvimimizde, Aralık 1978 yaprağı bunun için iyi bir örnek, iyi bir başlangıç adımdır.

Maraş, Çorum ve Sivas toplu kıyımları da, tüm olay ve olgular gibi, bilimsel neden-sonuç ilişkisinin genellemesi altında, kendilerinden önceki nedenlerin zorunlu sonucudurlar. Bu nedenle, ancak bilimsel yöntemle, ancak yaşandığı sürecin koşulları ve o sürecin içindeki diğer olaylarla, neden-sonuç bağıyla bir bütün olarak değerlendirildikleri zaman tarihsel yerlerini ve anlamlarını bulabilirler.

Dolayısıyla, bugün, Maraş, Çorum kıyımlarını, diğerlerinden ayırarak, mezhep farklılığı üzerinde yaratılan algıyı sürdürmek, tarihsel gerçekliği inkar olmaktadır. Bütün bu kanlı provokasyonlar, uluslar arası ilişkiler kuramının, "destabilizasyon - istikrarsızlaştırma" adını verdiği bir diplomasi uygulamasının araçlarıdır. Bu amaca hizmet etmek için, kendi ülkesini iç savaşa sürükleyen işbirlikçi ajanın, ne kendisinde, ne de amacında, hedefinde, din, iman ve başka motivasyon ögesi vardır; işbirlikçi katilin, dini de imanı da paradır; kiblesi de okyanus otesindedir.

3 Kasım 1996 günü, tarihe "Susurluk kazası" adıyla kaydedilen, Maraş, Çorum kanlı provokasyonlar ve toplu kıyımları ile birlikte 16 Mart, 1 Mayıs, Bahçelievler gibi başka toplu kıyımların failleri de olduğu bilinen çetelerin açığa çıktığı o ünlü kazada, iç savaş kışkırtıcısı, kanun kaçağı faşist terörist Abdullah Çatlı ile aynı araçta ölen Emniyet Müdürü Hüseyin Kocadağ'ın Alevi oluşu, hatta cesedinin boynunda, içinde Hacıbektaş toprağı bulunan bir kese taşıdığına anlaşılmaması, bu açıdan anlamlı bir örnektir.

Böylece, Susurluk'ta açığa çıkan gerçek, Maraş ve Çorum kıyımlarının, 12 Eylül faşist darbesinin gerekçesi olarak kurgulanmış ve uygulanmış iç savaşın birer parçası olarak, 24 Ocak 1980 ekonomik kararlarının uygulama zemininin yaratılması amacına dönük toplu bir projenin altyapısal ögesi olarak uygulandıklarıdır.

24 Ocak ve onun uygulama zemini olarak 12 Eylül'ün arka planındaki gerçek nedense, küresel liberalizmin 1970'lerde içine girdiği büyük petrol bunalımına karşı çözüm arayışının Türkiye ayağıdır.

'70'lerin hemen başında, abd ve ona bağımlı liberal kamp, abd'ye en yakın petrol ihracatçısı Orta - Güney Amerika'daki sol-bağımsız iktidar değişikliklerine bağlı olarak, Asya kaynaklarına yönelişinde de, Vietnam Savaşı'ndaki yenilgisi ile başarısızlığa uğramış, bunun sonucunda büyük bir petrol talebi krizine girmiştir. İşte 24 Ocak liberalizme geçiş kararları, abd'nin ve ona bağlı olarak liberal kampın içine girdiği büyük petrol bunalımının liberalizmin "açık kapı" ilkesi ile çözümlenmesi çabasının Türkiye ayağıdır; yani, liberal endüstriye yeni kolay pazarlar, yeni ucuz hammadde kaynakları bulma arayışıdır.

Bu açıklayışla, 12 Eylül'e hazırlık tasarımının birer parçası olarak Maraş ve Çorum toplu kıyımlarının, Orta Amerika ve Şili'deki askeri darbelerle aynı yıllarda ve neredeyse aynı şablonla gerçekleştirilmesi, raslantı olmamaktadır.

24 Ocak 1980, en basit tanımı ile, dünyada II. Dünya Savaşının küresel yıkımlarını gidermek üzere '50'lerde, Türkiye'de ise özellikle 27 Mayıs 1960 İhtilali ve 1961 Anayasası sonrasında yükselen sosyal refah devleti ile onun ulusal ekonomik yapısının tasfiyesi, serbest liberal piyasa ekonomisine geçişin altyapısını hazırlamaya dönük siyasal-ekonomik yapının oluşturulmasıdır.

Bu kararların temeli, 1961 Anayasası ve İş Yasası ile varlık bulan, siyasal yönetimi doğrudan etkileme gücüne sahip olma durumuna ulaşan sendikal hareketi, emekçi haklarını ortadan kaldırmak, ücretler genel düzeyini düşürmek, yani Sosyal devletin tasfiyesi ile sermaye merkezli bir ekonomik modeli yaşama geçirmektir. Bu nedenle, 24 Ocak kararları, ancak otoriter – baskıcı bir devlet yönetimi ile uygulanabilirdi; nitekim, o gereksinim, 12 Eylül faşist darbesi ile karşılanmıştır.

Şu halde, Çorum ve Maraş kıyımlarının 24 Ocak '80, ve 2 Temmuz '93 toplu kıyımının da 5 Nisan '94 ekonomik liberalizasyon kararlarından hemen önce veya aynı günlerde gerçekleşmesi, raslantı olmamaktadır.

Çorum ve Maraş toplu kıyımlarının, yüksek oranlı devaülasyon içeren 24 Ocak ekonomik kararları ile olan doğrudan ilgisi gibi, 2 Temmuz'un da, hemen ardından gelen ve yine yüksek devalüasyon içeren 5 Nisan 1993 ekonomik kararları ile doğrudan ilgisi, halkın çoğunluğunun olduğundan daha fazla ve birdenbire yoksullaşması sonucuyla doğması beklenecek toplumsal patlama riskinin, yaratılan çatışmalı gündemle giderilmesi, kısaca politikleşmiş kitle önündeki "hedef"i değiştirilmesi arayışıdır.

Böylece, toplu Alevi kıyımlarının emperyalist projedeki rolü, altyapısındaki kitle psikolojisini amaçlanan hedefe dönük biçimlendirmeye dayalı toplum mühendisliği olmaktadır.

Özellikle 2 Temmuz '93 Sivas toplu kıyımı, bu olgusal gözle değerlendirildiğinde, içerdiği materyallerle zengin bir tarihsel laboratuvar niteliğindedir.

2 Temmuz'un yaşandığı 93'ün az öncesinde, '80'lerin sonunda, Gorbaçov revizyonizmi,

"Glasnost-Perestroika (açıklık-şeffaflık)" programları ile Sovyet Sosyalizmi'nin sonunu haber veriyordu.

Sömürgeciliğin II. Dünya Savaşından sonraki geri çekilişi sürecinde bağımsızlıklarını kazanan, buna karşın '70'lerde yükselen büyük petrol bunalımının etkisi altındaki endüstri ülkelerinin krizi aşma yolunda pazar arayışlarında ekonomik/siyasal/askeri baskılarına muhatap kıldıkları Asya ve Afrika'daki üçüncü dünya ülkeleri, temel varlık dayanakları olan Sovyetler Birliği'ni ve Sosyalist bloğu yitirmiş olarak, liberal saldırının karşısında savunmasız, açık hedef durumundaydılar.

Bir üçüncü dünya ülkesi olarak Türkiye'de, ulusal bağımsızlıkçı Kemalizm'in 12 Mart ve 12 Eylül faşist darbeleri ile deforme edilerek işlevsizleştirilmesi de bu küresel gelişmenin ve olgunun bir parçası olarak yaşanmıştır.

Böylece, küresel gelişmeye koşut olarak, Sosyalizm'in enternasyonalist ve sınıfçı, Kemalizm'in ise ulusalcı- klasik aydınlanmacı örtüleri altında kalmış, yine de, işbirlikçi sağ yönetimler eliyle, toplumsal tabanda için için yaşatılan dinsel ve etnik kimliklerin yeniden doğuşunu beklemek için kehanete gerek yoktu.

Nitekim, birkaç yıl sonra, Samuel Huntington, Sosyalizm ve Kemalizm sonrası liberal küreselleşmenin ideolojik/sosyolojik altyapısını kurguladığı, ve insanlığa kanlı "yeni orta çağ" müjdelediği "Uygarlıklar Çatışması" kitabındaki tezleri ile, yeni çağ, dinsel ve etnik kimliklerin yöneteceği haberini veriyordu, kendi bakış açısından "müjdeliyordu".

İç Asya'da, Çin, Türkiye'deki milliyetçi Türk Tarih tezi literatüründeki adıyla "Doğu Türkistan" Sincan-Uygur özerk bölgesindeki İslamcı ayaklanma ile boğuşuyordu ve bu boğuşma halen sürmektedir; Sovyetler'in çekildiği Afganistan'da, Amerika'nın Sovyetler'e karşı örgütlediği Taliban ve benzeri ilkel dinci gruplar egemen olmuş, Afgan ve komşu Pakistan, Tacik, Özbek, Kırgız halklarını, çağdışı vahşi dinci iç savaşlara kurban ediyorlardı. Aynı coğrafyada, Keşmir sorunu hortlamış, Hindistan ve Pakistan halklarının dinsel ve etnik çeşitliliği, toplu kıyımlara gerekçe oluyordu.

Diğer yandan, Afgan savaşında Sovyetler'e karşı yıllarca Amerika'nın kiralık askerliğini yapan çeşitli uluslardan sözde mücahid çeteleri, savaşı, kuzeye, Kafkasya dağlarına taşımışlardı. Kafkas halklarının geleneksel direniş kültürünü ve Sosyalizm sonrası baş gösteren dinsel açlığını sömüren bu çeteler, başta Çeçenya ve Dağıstan olmak üzere, Kafkasya'yı kana boğuyorlardı.

Ortadoğu'da, Amerika'nın kışkırttığı ve silahlandığı Kuzey Irak Kürtleri, yine etnik ve dinsel fark gözeterek siyasal bağımsızlık amacıyla, Irak Federasyonu'na karşı ayaklanıyor, ayaklanma Saddam diktası tarafından Halepçe dramı örneğiyle kanlı biçimde bastırılıyordu. Devamında, Körfez Savaşı sonrası, Irak, Arap-Kürt bölgelerine ayrılıyor, bugünkü iç savaşın tohumları, uygarlıklar yaratan bereketli Mezopotamya topraklarına ekiliyordu.

Tam da 2 Temmuz toplu kıyımının Türkiye'de sahnelendiği günlerde, Avrupa'nın ortasında Bosna trajedisinin kana boğulmuş sahnelerini izliyorduk. Nazi işgaline karşı birlikte dövüşerek kurdukları Yugoslavya Sosyalist Cumhuriyeti'nin tarihi boyunca, aynı devletin yurttaşları olarak birlikte yaşamış halklar, dinsel ve etnik kimlik farklılıklarını gerekçe kılarak birbirini doğruyordu. Dinsel ve etnik kimlik fark gözeterek siyasal bağımsızlık istemiyle ayaklanan Boşnaklar, her milliyetçiliğin ana rahminde diğerinin yattığı kuralına bağlı olarak Sırp ve Hırvat milliyetçiliklerini yükseltiyor ve en sonunda kendi yarattıkları canavarın kurbanı oluyorlardı.

Sonuçta, Sosyalizm'in kızılından sonraki her renk, her yerde kan kırmızısı olmaktaydı.

İç Asya'dan başlayarak, Kafkasya ve Türkiye üstünden Avrupa kıyılarına varan bu etnik-dinsel temalı iç savaşlar çizgisinin, tam da küresel sistemin o yıllarda çizip günümüzde inşa ettiği petro-gaz boru hatlarının üstünden geçtiği coğrafyaları izlemesi, bu bakımdan rastlantı değildir. ¹

Böylece, '90 sonrasında, Sosyalizm ve Kemalizm engellerini aşarak üçüncü yayılma dönemine giren liberalizmin, geleceğini üzerinde kurguladığı enerji kaynaklarını barındıran coğrafyalarda hal böyle iken, bu kaynakların, kapitalist endüstri toplumlarına ulaştırılması için Akdeniz limanlarına giden yolun üstündeki Türkiye'ye ise, boru hatlarının güzergahı görevi öngörülüyordu. O halde, Türkiye'nin de etrafındaki ateş çemberinin içine girmesi, yani liberal küreselleşmeye engel olan ulus devlet yapısından arındırılması gerekiyordu.

Bu nedenle, 2 Temmuz '93 öncesi, Türkiye'nin etrafındaki ateş çemberi böylesine alev alev yanıyordu ve yangın adım adım yaklaşıyordu; ta ki, Türkiye halkı da, ateş çemberinin içindeki akrep gibi kendisini soksun ve kendi zehri ile ölsün.

İşte, 2 Temmuz '93 olayı, Türkiye'yi ulus devlet yapısından arındırmak için kurgulanan bu küresel ölçekli projenin bir parçası olarak uygulanmıştır.

Bu projenin diğer önemli parçaları, Başbağlar toplu kıyımı, Muavenet Zırhlısı'nın abd füzesi ile vurulması, Eşref Bitlis, Uğur Mumcu, Bahriye Üçok, Turan Dursun, Çetin Emeç suikastleri olmuştur.

2 Temmuz'dan iki gün sonra, pkk'nın, Erzincan'ın Başbağlar köyünde, Sivas kıyımına sözde karşılık, ve doğrusu koşturarak 33 köylü insana kıymasıyla, bu toplu kıyımı 2 Temmuz'un öcü olarak duyurması, nicedir ulusal devlet örtüsünün altında uykuda olan mezhep farklılığını, siyasal bir iç çelişmenin, çatışmanın konusu etme girişimiydi. '80 öncesinde, Sosyalist söylemle ve orak çekiçli sembolleri ile tarihin huzuruna çıkan pkk, böylece, Bosna'daki uçk, ve iç Asya'daki milliyetçi/radikal dinci örgütler gibi, bir ulusal devletin daha etnik/dinsel farklılıklara bölünmesine maşalık ederek, boynundaki emperyalist tasmayı ortaya koymuş oluyordu. Kürt hareketinin de milliyetçi cephede yerini almasıyla, "Yeni Orta Çağ" 'ın Türkiye ulus devletini temellerinden sarsarak yıkacağı toplumsal depremin ana fay hatları da böylelikle belirmiş oluyordu: Türk-Kürt ve Alevi-Sünni çatışmaları. ²

Küresel projenin uygulanmaya konulması kapsamındaki ikincil süreç, 2 Temmuz'un yaşandığı zaman dilimi içerisinde yaşanan, bir aydın cinayetleri dizisidir.

Anayasa Hukukçusu Prof. Muammer Aksoy, Gramsci'nin "ideolojik egemenlik" ve Althusser'in "devletin ideolojik aygıtları" tezleriyle gösterdikleri, sistemin "bilinç oluşturma aygıtı" olarak "basın" tarafından söylendiğinin ve sanıldığının tersine, laiklik ve rejimle ilgili kaygıları nedeniyle değil, ulusal kamu işletmelerinin özelleştirme programı ile yabancı sermayeye devrine ve yeraltı kaynaklarının yabancı sermaye eliyle işletilmesine, özetle liberal Özalizm ekonomisine karşı verdiği hukuk mücadelesi sırasında, 31 Ocak 1990 tarihinde silahlı saldırıya kurban verilmiştir.

Turan Dursun ve Doç. Bahriye Üçok, sünni islam ideolojisi ve onun siyasallaştırılması karşısında etkin bir bilimsel/entelektüel mücadele veriyorlardı ve bu nedenle, Nato üzerinden Amerika'nın, sünni

İslam ideolojisinin siyasallaştırılmasından ibaret, “yeşil kuşak projesi” içinde Türkiye’ye verilen görevin önünde düşünsel engel durumundaydılar. Dursun 4 Eylül, Üçok 6 Ekim 90’da kimliği halen bilinmeyen katiller eliyle öldürüldüler.

Uğur Mumcu ise, Nato savunma konsepti içindeki “kontr-gerilla, derin devlet” oluşumlarını açığa çıkartan araştırmaları ile dikkat çekiyordu; Nato uzantısı kontr-gerilla örgütünün ’80 öncesi iç savaşta oynadığı kanlı rolü, belgeleyerek ortaya koyan bu araştırmalarını sürdürürken 24 Ocak 1993’te bombalı saldırıda öldürüldü.

Orgeneral Eşref Bitlis, Amerika’nın Kuzey Irak üzerinde uyguladığı “kukla Kürdistan devleti” projesinin önünde, Türk Genelkurmayı’nın koyduğu engelleme çabasının uygulayıcısı konumundaydı. Kuzey Irak’ta kurulması tasarlanan ve işbirlikçi Özalizm’in de içeriden desteklediği kukla devlet oluşumuna karşı Irak merkezi hükümeti ile askeri ve idari ilişkileri düzenliyor ve yönetiyor, bu hali ile Abd ve Nato’nun işine gelmiyordu; nitekim, 17 Şubat 1993 tarihinde uçağı düşürülerek öldürülmüştür.

Eşref Bitlis’ten bir yıl önce, 2 ekim ’92’de, Türk donanmasına ait Muavenet adındaki bir savaş gemisi, Nato tatbikatı kapsamında bulunduğu bir görevde, Abd gemisinden fırlatılan iki füze ile vurulmuş, 5 Türk subayı ölmüş, 22 asker de yaralanmıştır.

Düşünebilen her beyin, yukarıda sayılan olayların ortak özelliğinin, küresel liberalizmin ve onun jandarması abd’nin çıkarları ile doğrudan ilgilerinin olduğunu hemen kavrayabilir: Bu cinayetlerle, abd, Türkiye’yi de içine kattığı yeni Ortadoğu ve Asya projesinin, Türkiye ayağı önündeki engelleri kaldırmış, bir yandan da, yeni engel olasılıklarına gözdağı vermiş oluyordu.

Böylece, 2 Temmuz ’93 toplu kıyımı, kendisinden önce gerçekleşen ve “basın” tarafından, kanıta gerek duyulmayan bir “acelecilikle”, “şeriatçı-İran yanlısı” sözde tetikçilerin üstüne yıkıldığı yukarıda sayılan aydın cinayetlerinin yarattığı “kaygı” propagandası ile birleştirilince, 28 Şubat’a uzanan, siyasal ve giderek toplumsal gündemin laiklik-irtica yapay çelişkisi üzerine oturtulması projesinin bir parçası ve aracı olmuştur. Burada amaçlanan ve elde edilen sonuç, Özalizm’in 24 Ocak liberalizasyon ekonomisi ile keskinleşen emek-sermaye çelişkisi gündeminin, ve onun karşısında, ’89 ve ’91 büyük işçi eylemleri ile başlayıp, daha sonra “’89 baharı” olarak adlandırılacak olan, ve ’80 darbesinden sonra ilk kez görülen büyük-kitlesel işçi eylemleri ile belirginleşen sol politik yükselişin tasfiyesidir.

Bu temel veriler ışığında ortaya çıkan, toplu Alevi kıyımlarının, Türkiye’nin ulusal/üniter devlet yapısına karşı, küreselleşen liberalizmin önündeki uluslar arası komplo projesinin parçası olarak yaşanmış olduğudur. Bu hali ile, bu toplu kıyımları, yukarıda sayılan olayların devamı ve bütünleyicisi ve, bu komplo stratejisinin ögesi olarak değil de, islamcı radikallerin dinsel ve siyasal amaçları uğrunda gerçekleştirdiği ayrıksı, özgün, kendi başına olaylar olarak algılamak ve kabul etmek, fazlaca iyimserlikten öte, ahmakça bir düşünüş olmaktadır.

Yani, Maraş, Çorum, Sivas toplu kıyımlarının asıl ve önemli yanı, yazının başlığında değinildiği gibi, Türkiye’nin politik yaşamını, liberalizm lehinde derinden etkileyecek birer toplum mühendisliği projesinin öğeleri oluşlarıdır.

Bu kıyımların ilk ikisi sayesinde, liberalizm, bir taşla üç kuş birden vurmuş olmaktadır: İlki, 12 Eylül darbesine gerekçe kılınacak olan “iç savaş tehlikesi” savına, sözde “mezhep çatışması” alt başlığı katkısı sağlanmış, ikincisi, Alevi kitlenin Anadolu’dan büyük kent varoşlarına göçü sağlanarak, coğrafi ve demografik anlamda siyasal seçmen yapısı ve egemenliği, küreselleşme sürecinin ideolojisi olarak yeni-sağın yapılandırılması ve egemenleştirilmesi yönünde istenilen biçimde dönüştürülmüş, ve üçüncüsü, yine bu amaçla, Aleviliğin, Kemalizm geleneği üstünden rejimle ve devletle olan bağı, geri dönüşsüz biçimde kopartılmıştır.

Bu emperyal toplum mühendisliği projesinin ilk temel sonucu, Maraş ve Çorum toplu kıyımlarında olduğu gibi, Sivas toplu kıyımından sonra da, Anadolu kırsalından ve kentlerinden merkezi şehirlere yönelen kitle göçünün demografik altyapısal etkisi üstünde, Anadolu’daki politik ve ekonomik yapının, küresel liberal sisteme eklemlenmenin ideolojik üstyapısı olarak sağ siyasetlerin yararına dönüştürülmüş olmasıdır.

Max Weber'in "Protestan ahlakı ve Kapitalizmin ruhu" adlı yapıtında gösterdiği gibi, tutucu Katolik veya Ortodoksluktansa, reformcu ve bireyci Protestanlık, ticaret ve zanaatın gelişmesine daha uygun bir felsefi temeli öngörmüş ve bu yüzden, kapitalizmin kendini dayattığı yeni çağda yaygınlaşabilmiştir. Avrupa'daki şablona uygun olarak, Türkiye'de de, görece bireyci olan Alevilik, ticaret ve zanaat ekonomisine geçiş ve bu yöndeki gelişmeye, ilkel tarım toplumu ideolojisini yansıtan sünni İslam anlayışından daha uygun zemini oluştuyordu.

Oysa, Osmanlı sünni teokrasisinin, yüzyıllar boyunca kıyımlarla yok etme geleneği karşısında, savunma gereksinimine dayalı olarak, ekonomik kalkınmaya elverişsiz coğrafyalarda kırsallığa, köylülüğe tutsak edilen Alevi yerleşim biçiminin, Cumhuriyetle birlikte kasabalara ve kent merkezlerine inme özgürlüğünü kazanmasıyla başlayan, Aleviliğin ticaret ve bürokrasi burjuvazisine dahil olma süreci, yani Alevi modernleşmesi, Maraş, Çorum ve 2 Temmuz sonrası yaşanan kitlesel Alevi göçü ile, metropol varoşlarında yoksullaşmaya ve işçileşmeye dönüştürülmüş, yani, Aleviliğin, Osmanlı'dan sonra Cumhuriyet döneminde de sistemin çeperlerine itilmesi sonucunu doğurmuştur.

Bu açıdan, yeni-sağ siyasetin ve iktidarların maddi ve toplumsal tabanını oluşturan, zamanla Refah Partisi örneği tutucu siyasetin yükselişini ve iktidarlaşmasını sağlayan tarikat-cemaat sermayesinin, ağırlıklı Anadolu taşrasında filizlenme ve güçlenme sürecinin, '90'ların ortalarında başlayarak, 2 Temmuz sonrası yaşanan kitlesel alevi göçü ile aynı zamana denk gelişinin rastlantı olmadığını görmek için, Sosyolog, Siyaset bilimci olmaya gerek yoktur.

Nihayet, özellikle İç Anadolu bölgesinde önemli ölçüde etkili olan sünni tutucu yükselişte, Maraş, Çorum ve Sivas toplu kıyımlarla uygulanan yıldırma politikasının ürünü ve sonucu olarak Alevi nüfusun büyük kentlere göçü ile elde edilen, Anadolu'daki siyasal yapının coğrafi ve demografik açıdan değiştirilmesi ile, Milli Görüş siyasetinin Anadolu coğrafyasındaki yükselişinin devamı ve doruk noktası olarak akp'yi tek başına siyasal yönetimin başına getiren 3 Kasım 2002 seçiminin sonuçları arasındaki doğrudan bağıntı, yadsınamaz bir gerçektir.

Alevilik, göç sonrası, metropol varoşlarında, özündeki feodal tarım toplumu ideolojisi ile modern kapitalist toplum düzeni çelişkileri arasında sıkışarak içine girdiği yabancılaştırma-yozlaşma süreci ile varlık zeminini yitirirken, Anadolu'da yükselen tarikat/cemaat sermayesinin, akp'yi ülke yönetimine taşıyacak güce ulaşması, hatta, akp iktidarı ile birlikte, kapitalizmin çeperlerinden merkezine doğru, yani Anadolu taşrasında merkezi İstanbul sermayesine eklemlenme sürecine girmesi, Anadolu coğrafyasındaki Alevi göçü ile sünni cemaatleşme/tarikatlaşma arasındaki bu ters bağıntının göstergesi ve sonucudur.

Liberal toplum mühendisliği kafası, bu ters bağıntının farkına, otuz yıl önce varmışken, projenin odağındaki Alevilik, ülkesinin yazgısındaki bu etkisinin farkına, en ileri entelektüel düzeyinde bile ve bugüne dek varabilmiş değildir. Aleviliğin bu yetersizliğinin bedelini, bugün, tüm ülke, yok olarak ödemektedir. Bu nedenle, Aleviliğin tasfiyesi ile yeni-sağın yükselişi arasındaki bu olumsuz neden-sonuç ilişkisini çözümlemekte yarar vardır.

Kemalizm'in, Osmanlı'nın son döneminden filiz olarak devraldığı ve İslami tutuculuğa karşı zorlukla, kendi eliyle yeşerttiği kapitalizm, çıkışında karşısında bulduğu İslami gelenekçiliği baskıyla olduğu kadar sunduğu ekonomik kaynaklarla da zamanla içselleştirecek, Weber'in "Protestan Ahlakı ve Kapitalizm'in ruhu" yapıtında açıkladığı üzere, "toplumsal yaşamda tutucu - ekonomik yaşamda liberal-özgürlükçü" bir anlayışla, kendi içinde yeniden yapılandıracak, ve nihayet, "muhafazakar demokrasi" tanımı ile kendi "ideolojik hegemonya"sı olarak kullanmak üzere yeniden tarih sahnesine sürecektir.

Bununla birlikte, erken Cumhuriyet döneminde, Kemalist çağdaştırma projesinin yürütücüleri, yıkılan Osmanlı Devleti'nin ve onun teokratik-geleneksel otoritesinin meşruiyet kaynağı olarak sünni islam ideolojisine alternatif, onun köklü toplumsal örgüsünü, yani dinsel toplumsal örgütlenmeleri çözebilecek bir seçenek arayışına girmiş, bu seçeneği, çok geçmeden islamın sünni yorumundan farklılaşan, hatta genellikle ondan uzak duran, hatta onunla çelişen, sünni islamın köktencilğine göreceli olarak daha "liberal" bulunan "Sufizm" veya onun bir kolu olarak Alevi-Bektaşî dinsel geleneği olarak belirlemişlerdir.

Orta Asya kaynaklı "sufizm" ve onun bir alt alanı olarak Alevilik-Bektaşîlik geleneğinin, Kemalist ulus

inşası projesinin “Türk İslamı” yaratma kapsamında kurgulanma ve uygulanma konusu edilmiş olmasının, haklı ve yerinde görülebilecek nedenleri vardır.

İlk olarak, Orta Asya coğrafyasına kökenlenen Alevilik-Bektaşilik-Sufizm geleneği, çıkışı anında ve yerinde ilkçağın ve ortaçağın ekonomik, ve dolayısıyla toplumsal-siyasal tarihini doğrudan belirleyen tarihsel ticaret yollarından uzakta doğmuş olmaktadır. Böylece, üretim ve mülkiyet ilişkilerine doğrudan taraf bir ideolojik üstyapı olarak değil, “derviş-abdal” denilen, ve kaynağını Orta Asya şaman-kam kökeninden alan gezgin “bilgeler”in yaydığı bir inanç sisteminden ibaret kalmıştır.

Sufizm- Alevi Bektaşi geleneğinin, merkezindeki bu kişisel öznelere somutlukla görüldüğü gibi “gezici bir kültür” oluşu, yani modern zamanlara dek merkezi yerleşimlere, kentleşmeye konu ve özne olmaması da, esasen ve öncelikle bu nedenledir. İlerleyen tarihsel süreçte muhatap olacağı, sünni islam yorumunun resmi ideolojiyi oluşturduğu, en ileri düzeyde Osmanlılar gibi imparatorlukların ve beyliklerin, göçebe merkezkaç gücü olarak merkezi otoritelerinin dışında kabul ettikleri Alevilik-Bektaşiliğe karşı uyguladıkları kanlı baskı-dışlama politikalarının, ona savunma, doğrusu merkezden kaçış-uzaklaşma güdüsü ile edindirdiği, edinmeye zorladığı dağınık ve küçük kırsal yerleşim biçimindeki, neden-sonuç ilişkisi olarak belirleyici yeri ayrıdır ve kuşkusuz etkilidir.

İşte bu tarihsel-kültürel özellikleri iledir ki, yani ticaret yollarından ve onun üstündeki otorite merkezileşmelerinden, ve yani beylik ve devlet oluşumlarının dışında kalmışlığı ile, Sufizm-Alevilik Bektaşilik geleneği, Türkiye sünnilığının temeli olan Hanefi (Ehl-i sünnet ve'l cemaat) mezhebinin kurucusu, “İmam-ı Azam (Büyük İmam -önder, yn.)” olarak adlandırılan Ebu Hanife'nin siyasal içerikli söylemleri ve eylemleri yüzünden zamanın halifesi tarafından hapse atılması ve sonuçta öldürülmesi örneğinde görüldüğü gibi, Ortadoğu coğrafyasına egemen Emevi - Abbasi egemenlik rekabeti süreci içindeki oluşumlarından başlayarak bugüne dek devam eden bir süreçte doğrudan bir iktidar kurma veya yıkma aracı olarak siyasallaşan, birer ideoloji haline gelen islami mezhep ve tarikatların tersine, bütün Ortaçağ boyunca sınıfsal çelişkilerin, dolayısıyla iktidar ilişkilerinin ve rekabetlerinin öznesi ve konusu olamamış, genel anlamı ile ve deyim yerindeyse, hep bir “sivil toplum ideolojisi ve örgütü” olmuş ve öyle kalmıştır. O kadar ki, 21. yüzyılın başında bile, bunun uzantısı ve etkisi sürecektir, Alevilik, taşra toplumunun islamın sünni yorumuna dayalı ideolojik ve toplumsal otoritesinin, egemenliğinin çeperleri dışında, ona bağımlı olmayan bir sermaye birikiminin öznesi, yani kırsaldan göçle kentli topluluk olmaya evrildiğinde, Çorum, Maraş, Sivas olayları gibi geniş çaplı ve kanlı toplu kıyımların muhatapı olacaktır. Böylece, bu “kanlı” toplumsal baskılamanın altındaki sınıfsal ilişkiyi ve çelişkiyi de işaret etmiş oluyoruz.

Kaldı ki, bu özelliği, yani yüzyıllardır otorite kavgalarının ve bütün olarak toplumsal-siyasal yaşamın dışında bırakılmışlığı, iktidar aracı ve öznesi olamamışlığı ile Alevilik-Bektaşilik, Kemalist bürokrat burjuvazinin yerleşme-sağlamlaşma aşamasında olan otoritesine karşı bir başka otorite seçeneği üretme, toplumsal ve siyasal bir örgütlenme olasılığına zemin yaratma olanağına da sahip değildir. Ancak, yüzyıllara yayılan köklü bir sünni islam resmi ideolojisinin ürünü olan Osmanlı teokrasisinin toplumsal meşruiyetine aracılık etmiş olan sünni mezhep ve tarikatlar, bu kapasiteyi fazlasıyla ellerinde tutmaktadırlar.

Son olarak, Selçuklu ve Osmanlı egemenliği boyunca, bu devletlerin resmi ideolojisi olan sünni islam inanç sisteminin dışlayıcılığına ve zalim baskıcılığına uğrayan Alevi-Bektaşi geleneğinin, Osmanlı Devleti'ni yıkan ve “Laiklik” ilkesi ile sünni islamın kamusal gücünü etkisizleştirme iddiasını ortaya koyan Klasik Kemalizm'le uzlaşmasının doğallığını ortaya koyalım.

Böylece, Kemalist modernizmin, doğrudan islam dininin bütün toplumsal örgütlenişini hedef aldığı yanıltıcı görüntüsünü verdiği “Tekke ve Zaviyelerin kapatılması Kanunu”nun tek ve gerçek muhatabının, Arap-Ortadoğu coğrafyası kökeni ile Türk İslamı projesine aykırı duran Nakşibendi tarikatı olduğunu söylemekte hata yoktur. Nitekim, Nakşibendiliğin bir kolu, uzantısı olarak çıkışındaki Said Nursi'nin, daha sonra özgünleştirerek kurduğu Nurculuk hareketinin ve cemaatinin Kemalizm'le olan “kan uyuşmazlığı”nın altında da bu olumsuz geçmiş ve ilişki vardır.

Oysa, bugün Nevşehir ilindeki, bulunduğu kasabaya “Hacıbektaş” a adını veren merkezi Alevi-Bektaşi dergahı, 1925'te, “Tekke ve Zaviyelerin Kapatılması Kanunu” ile “resmen” kapatılmışsa da, hem yukarıdaki tematik özelliği, hem de Bağımsızlık Savaşı'nda gösterdiği olumlu yaklaşım sayesinde varlığını ve etkinliğini sürdürebilmiş olması da, temelde bu sayededir. Nitekim, o günden bu yana,

Alevi-Bektaşî kitlelerinin ezici bir çoğunluğunun, istemlerinin ve beklentilerinin tersine yasal tapınma mekanı olarak kabul edilmemiş olsa da, cemevlerinde, inançlarının en kutsal değeri olan Hz. Ali çizimlerinin hemen yanına astıkları resimleri ile gösterdikleri gibi, Mustafa Kemal kişiliğini, ve geleneksel politik davranış olarak Kemalizm'i benimseyişinin altında bu ilişki yatmaktadır.

Böylece, Kemalist çağdaşlaşma politikalarının, direnciyle karşılaştığı ve bu yüzden hedefine koyduğu geleneksel egemen dinsel kültüre alternatif olarak Sufizm- Alevi Bektaşî geleneğini seçişinin altyapısal tarihsel nedenlerini ve süreçlerini gördükten sonra, işin üst yapıdaki kültürel boyutuna geçebiliriz.

Kültürel bakımdan, yukarıda tarihsel öyküsü aktarıldığı üzere geleneksel İslam inancının alt alanları olarak tüm mezheplerin ve tarikatların tersine, Orta Asya ve Ön Asya - yakın doğu coğrafyasında yerleşik, bu yüzden dinsel literatürde "Horasan Erenleri" diye anılan, üstyapısı İslami görüntülü, fakat altyapısındaki hemen tüm inanç sistemi ve değerleri paganizmin bir türü olarak Orta Asya şamanizminden geçişli "Yeseviyye" anlayışına kökenlenen Alevi-Bektaşî inancı, bu temel özelliği ile, yani şamanizmden getirdiği, "tanrısal iradenin doğada ve insanda görüldüğü" inancına dayalı doğa merkezli inanç değerlerinin ve ilkelerinin, İslam dahil "semavi" dinlerde olduğu gibi yabancılaşmaya ve yabancılaştırmaya uzak duruşu, ve nihayet, bu duruşun verdiği görelî bir "evrensellik-insancılık" algısı ile, Rönesans aydınlanmacılığının, hristiyan katolizminin ancak protestanlaşma, yani "dinsel farklılaşma" yoluyla varlık kazanmasını andırır biçimde, tutucu sünni İslam ideolojisine karşı "alternatifleşen bir inanç" konumu ile, Kemalizm'in aydınlanma-çağdaşlaşma projeleri ile de uyumlu görülmüştür.

Kültürel bakımdan ikinci özelliği olarak, Alevi-Bektaşî geleneği, aynı özelliğiyle, yani Orta Asya kökeniyle, Klasik Kemalizm'in Türk kimliğine tarihsel ve coğrafi köken olarak Orta Asya'yı belirlediği Türk Tarih Tezi'ne, ve aynı zamanda, yine kökeninin bir uzantısı ve yansıması olarak inanç metinlerinde ve hatta tapınmalarında Türkçe dilini kullanımı ile de "Güneş-Dil Teorisi"ne uyumlu bir niteliği barındırmaktadır. Yunus Emre Divanı'nın, ilk kez 1933 yılında, yani Kemalist kültür-eğitim reformunun tam başında yayınlanmış olması, bu bakımdan iyi bir örnektir.³

Sonuçta, gerek kökendeki Klasik, gerek sonrasındaki Modern Kemalizm'in, ve gerekse son dönem Atatürkçülüğünün toplumsal itilişinde-dışlanmasında kültürel ve siyasal yansımasını bulan, Cumhuriyet'in Türkiye Halkının çoğunluğuna karşı yabancılaşma öyküsünün neden-sonuç ilişkilerinden birisi bu deneme, yani daha önce var olmayan, dolayısıyla tarihsel ve toplumsal meşruiyetten yoksun bir "yeni dinsel kültür" olarak ulusal bir "yurttaşlık dini (civic religion)" kurma arayışıyla, "Türk İslamı" yaratma çabasına girişmiş olmasıdır.

Çünkü Kemalizm'in ürettiği ve uyguladığı bu "alternatif İslam" kurgusu, ne İslam'ın içeriği ile, ne de Alevili-Bektaşîliğin, yüzyıllarca süren kitle-imha politikaları sonunda, nüfus ve yine bu nedenle, yani baskı altındaki kırsal-dağınık yerleşimi yüzünden ekonomik ve dolayısıyla siyasal bir güç olamayışı bağlamında, tarihsel - toplumsal gerçeklikle uyuşuyordu; tersine, her bakımdan boşluğun üstünde duruyordu ve çok geçmeden, kendiliğinden çöktü.

Bu çöküşün nedenleri, altyapısındaki somut, maddi neden-sonuç ilişkileri bağlamında, bugüne dek ele alınmış değildir; böylece, burada, bir ilki denemiş oluyoruz.

Sufizm- Alevi Bektaşî geleneği, yakın zamana dek süren tarihiyle, kırsal ve dağınık yerleşimin, o kadar ki köyün bile değil, oba, mezra gibi köy altı yerleşimlerinin konusu olmuştur. Bunun nedenini, ilk elde, yüzyıllarca merkezi iktidarın hegemonyası altına girmemekte ısrarlı göçebelik geleneğine, ve buna bağlı olarak Selçuklu-Osmanlı tarihi boyunca sürdürülen toplu kıyım-yok etme politikalarına bağlamak gerekir. Sufizm-Alevi Bektaşî geleneği, üstünde yaşadığı Orta Anadolu coğrafyası itibarıyla, ve tarihi boyunca, özellikle Osmanlılarla Akkoyunlu ve Safevi devletleri üstünden, batıdaki sünni ve doğudaki şii otoriteler arasında bir hegemonya rekabetinin nesnesi olmuş, karşılıklı sürüp giden seferler boyunca, bağlı olduğu merkezi otoritenin sürekli el değiştirmesi yüzünden geçici (mobil) yerleşime zorunlu kılınmıştır.

Böylece, Alevi-Bektaşî geleneği, son iki yüzyıl içinde kent ve kasaba pazarlarında gelişen ve yükselen ticaret ekonomisinden ve dolayısıyla sermaye birikiminden uzakta tutulmuş, bu yüzden de kırsal tarım topluluğuna ait bir ilkel köylü ideolojisi olarak varlığını sürdürmek zorunda bırakılmış

olmaktadır. Bunun sonucu olarak da, Alevi-Bektaşî geleneğinin sürdürücüleri, ekonomik ve toplumsal varlıklarını bürokrasi içinde yer edinme, dolayısıyla eğitime dayandırma tek seçeneği ile karşı karşıya bırakılmışlardır. Alevi Bektaşî geleneğinin Kemalizm'le uzlaşî nedenlerinden biri de burada, toplumsal genellikte bulamadığı var olma hakkını, toplumsal meşruiyetini en azından bürokratik yaşamda elde etme olanağına kavuşturulmuş olmasında saklıdır.

Diğer yandan, sünni islam ideolojisinin toplumsal kültüre yansıması olarak Alevi-Bektaşî inanç ve kültürel aidiyetinin bir bütün olarak sivil yaşamdan dışlanması, Alevi-Bektaşî kitlesini, gerek toplumsal ölçekte, ve gerekse aile- birey ölçeğinde, kendi çevresi dışındaki dünya ile ilişkileri çelişmeli, ve hatta çatışmalı, içine kapanık bir toplum ve birey psikolojisine tutsak kılmıştır. İşte bu nedenledir ki, Alevi-Bektaşî geleneği, toplumsal yaşama katılım bağlamında muhalifleşen, toplumsal kabullere karşı bireysel karşı çıkış üreten, ancak bu üretimi asla toplumsallaştıramayan, bireysellikte süreklileşen bir politik alt kültürün yaratım zemini olmaktadır. Cumhuriyet dönemi siyasal tarihi boyunca aleviliğin "sol-sosyal demokrat" konumlanışını, böyle açıklıyoruz.

Devamla, toplumsal yaşamdan geleneksel dışlanmışlığının, Alevi-Bektaşî geleneğinin inanç kültürüne ve yaşayışına bir başka etkisi olarak Orta Asya Şamanizminden alıp getirdiği "Şaman-Kam" kadim geleneğinin uzantısı olup, İslami dönüşümünde "Derviş-Abdal-Dede" adlarıyla sürdürdüğü dinsel-toplumsal önder-yürütücü kişiliği de, içe dönüklüğe, yani dış dünyaya kapalılığa zorunlu kalmıştır.

Oysa sünni islam ideolojisinin ekonomik, dolayısıyla toplumsal ve siyasal örgütlenmesi olarak Nakşibendi geleneğinin temsilcileri, bu olanak sayesinde, Osmanlı hanedanının, saray halkının dinsel eğitiminden başlayarak, tarikatın "Ulema (alimler, bilgeler, yn.) tarikatı" olarak anılmasını sağlamış olan kamusal-resmi kimlikler kazanabilmişler, böylece sadece kendi tarikatlarına değil, tüm topluma yön verme olanağı elde etmişlerdir. İslami metinlerde "ul'ul emre itaat - (otoriteye itaat)" diye geçen ve inancın önemli koşullarından biri sayılan, ve özetle "yöneticinin zalim ve adil oluşuna bakılmaksızın, ona itaat gerekir, tebaa (bağlı olanlar, yönetilenler, yn) için erdem olan diğer dünyada verilecek ödüller için sabırdır" diye açıklanabilecek olan sünni islam ideolojisinin otorite anlayışı, iktidarlar ile Nakşibendi tarikatı arasındaki uyumlu ilişkiyi ve güçlü bağı gerekçelendirmekte ve anlamlı kılmaktadır.

Bugün, on yılı aşan ömrü ile akp iktidarının düşünsel varlık zemini olarak Nakşibendilik, Osmanlı'dan bu yana elinde tutmayı sürdürdüğü bu resmi meşruiyet sayesinde, Alevi-Bektaşî geleneğinin tersine, dinsel cemaat örgütlenmesini toplumsallaştırabilmiş, yani meşruiyetini ve otoritesini topluma yayabilmiş, iktidar ilişkilerinde önemli, belirleyici bir öge niteliğini kazanabilmiştir. Böylece, Kemalist yönetimin, "Tekke ve Zaviyelerin kapatılması Kanunu" ve Halkevleri ile amaçladığının, bu toplumsal örgüyü ve otoriteyi kırmak, onun yerine ulusal-modern bir toplumsal ağ kurmak olduğu söylenebilir.

Nakşibendiliğin otorite ile olumlu ilişkisinin, giderek özgün bir otorite-egemenlik aracı haline gelişinin en temeldeki, yaratıcı-belirleyici nedeni, her toplumsal olguda olduğu gibi ekonomiktir. Yukarıda açıklanan tarihsel süreç ve coğrafi yerleşme farklılığı üstünde, ve yine yukarıda işlendiği üzere, Nakşibendilik, Alevi-Bektaşî geleneğinin tersine, kasaba ve kent pazarının, yani eşrafın, tüccarın dinsel ideolojisi ve örgütü olagelmıştır. Yani, Nakşibendilik, Alevi-Bektaşî geleneğinin yapmak zorunda kaldığı gibi bürokratikliği ve eğitimi değil, ekonomik mülkiyeti ve girişimi, sermaye sahipliğini temel yaşam etkinliği olarak seçmiştir. Bizzat İslam Peygamberi'nin ve ilk halifesi Ebubekir'in kervan tüccarı oluşları ile, Hadisler gibi temel İslami kaynakların ticareti özendirici içerikleri, inanç sistemi ile ekonomik etkinliği buluşturan geleneksel zemin olmuştur.

Nihayet bugün, tüm ulusal ekonomiye ve dolayısıyla topluma ve devlete egemenliğini kurumsallaştırma süreci içinde olduğu açıkça gözlenen ve lideri Fethullah Gülen'in adıyla anılan "Gülen cemaati"nin, Nakşibendi geleneğe kökenlenmesi, Weberyen Sosyoloji'nin de "Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhı"nda gösterdiği doğrultuda, rastlantı olmamaktadır.

Elli yılı aşkın süredir egemenleşme sürecini yaşayan ve son on yıldır, başta Gülen cemaatinin temsilinde, artık açıkça "devleştiğini" ilan eden sünni islam ideolojisinin ve onun toplumsal örgüsü, örgütü olarak tarikatların, cemaatlerin yeniden hayat buldukları an ve zemin, işte burasıdır.

Oysa, günümüzde, Cem Vakfı, Eriklibaba dergahı gibi, özellikle metropol kentlerinde kurulu bulunan ve geniş kitlelere seslenen kimi Alevi "sivil toplum" örgütlerinin, nedenleri ve kaynakları yukarıda

uzunca anlatılan aralarındaki ters bağıntıyı görmezden gelerek, Gülen cemaati benzeri dinsel görüntülü ekonomik örgütlenmelerle ilişki, hatta işbirliği içine girmeleri, Alevi kitlelerinin metropol varoşlarında yaşadığı yabancılaşma-yozlaşma sürecinin kanıtıdır; ve kaynağında, feodal-yukarı tarım toplumu düzeninin kalıntısı Alevi inanç ideolojisi ile modern kapitalist, endüstri toplumu arasındaki bağdaşmaz çelişki üstünde oluşan ikilem vardır. Bu çelişkiyi ve ikilemi aşarak, Aleviliği çağdaş-modern topluma taşıyabilmek için geleneksel Alevi inanç ideolojisini ve metodolojisini aşmak, geride bırakmak, Alevi gençliğinin ve aydınınının omuzlarındaki tarihsel görev olmaktadır.

Bu noktada, sözü edilmişken, ve yeri gelmişken, hem yukarıdaki yargının yanlış anlamaya yol açmaması için, hem de ülkenin geleceğine ilişkin yaşamsal önemi nedeniyle, Alevi yozlaşması ve çağdaşlaşması deyimlerine, kısa bir açıklama getirme ve örnek sunma gereği vardır:

Kökenindeki iç Asya şamanizmi ve Anadolu ilkçağ uygarlıklarından kalma Animizm öğeleri ile ele alındığında, binlerce yılın birikimi olan Aleviliği, coğrafi ve kültürel anlamda öz kaynaklarını bir yana bırakıp, batıdan ithal, İrene Melikoff'lardan öğrenme modası, bu yozlaşmanın ve geldiği noktanın bir göstergesidir.

Nesimi, Aşık Veysel ve diğerleri, bizden ve bizim dilimizle konuşur iken, bu "ithal beyin"ler, en başta, Aleviliğin, Antik Ege, Anadolu ve Mezopotamya ilkçağ uygarlıklarından bugüne taşıdığı "enel hak-Tanrı benim" söylemini, evren-doğa-insan bütünlüğünden koparıp, batı toplumunun

Aydınlanma çağı ile yükselip yeni-orta çağın eşiğinde kendi karşıtını, yani doğaüstü mistik inanç istemini ve arayışını yaratan inanç boşluğunu doldurmak için uydurduğu "doğu felsefeleri" kategorisine sokabilmek için, liberal popüler kültür içinde "modernize edilmiş" bireyci-benmerkezci bir tasavvufun, yani, gerçekte hiçbir zaman var olmamış bir Aleviliğin tarihini yazmışlardır; ve halen üniversitelerimizin ilgili kürsülerinde bu olmayan Aleviliği anlatmayı sürdürmektedirler.

Bu sözde "bilimsel/akademik" söylemin, '80 öncesi iç savaş göçünden sonra kentte yetişen, eğitilmiş yeni Alevi kuşaklarının aklını, önceki kuşakların Anadolu'dan getirdiği düşünsel özden, merkezden uzaklaştırarak kapitalist toplum düzeninin yararına biçimlendirme amacına dönük toplum psikolojisi kurma hedefinden başka, bilimle hiçbir ilgisi yoktur.

Liberal sistem aklı, böylece, kent kapitalizminin emek-sermaye çelişmesine dayalı sınıfsal yapısı içinde işçileşen Alevi gençliğini, önceki kuşakların, tarım toplumunun sınıfsal yapısından getirdiği "feodal-köylü" zihniyetinin bağlarından kurtarıp, kent kapitalizmine içselleştirmiş, düşünsel olarak da işçileştirmiş olacaktır. İşte Alevi yozlaşması, tam da bu çelişki üzerinde doğmaktadır: kentli yeni kuşak, gerçekten de, Anadolu geçmişinden gelen geri inanç sistemi ile kentli modernizm arasında sıkışıp kalmakta, Alevi gelenekselliğinin kapalı-tutucu-benzeşmeye dayalı cemaatçi yapısı ise, yenileşmeyi, farklılaşmayı dışlamakta, "yozlaşma" bakışıyla kınamaktadır; bu toplumsal yaptırımın caydırıcı etkisi altındaki genç Alevi, bu ikilemle, kendine ve kökenine yabancılaşmaktadır; yukarı paragraflarda, "yozlaşma" deyimini ile kastedilen, Alevi yeni kuşaklarının tutsak edildiği bu duygu durum bozukluğudur.

Cumhuriyet'e karşı, Dersim ayaklanmasının özündeki geri, ilkel niteliği saptayabildiği halde, Seyit Rıza veya görsel anlamda "Zülfikar" örneği Alevi gelenekselliğinin, tutuculuğunun simgesel figürlerine bağlılığı, onlardan kolaylıkla vazgeçemeyişi, Alevi gencinin bilinçaltında yaşayan bu ikilemin örneklerinden sadece biridir; Kaypakaya'nın politik tezleri, aynı ikilemi daha ileri aşamada yansıtır.

Sonuçta, yozlaşmayı aşabilmenin tek yolu, Aleviliğin bir dinsel inanç geleneği olmaktan çıkarılıp, tarihsel bir muhalif birikim olarak, kapitalist toplumun çelişkilerine yanıt verebilen modern düşünce sistemlerine, yani Sosyalizm'e katılmasının sağlanması olmaktadır. İşte yukarıda, "Aleviliğin çağdaşlaştırılması" derken kastedilen de bu öneri olmaktadır.

Bu sonuçla, Maraş ve Çorum toplu kıyımlarında saldırıya uğrayan, ve 2 Temmuz '93'de Sivas'ta yanan, doğrusu yakılan, Aleviliğin geleneksel siyasal tavrıdır, duruşudur. Bu açıdan 2 Temmuz '93 ve 12 Mart '95 Gazi Mahallesi toplu kıyımları, Aleviliğin miladıdır; 2 Temmuz'dan önce ülkesinin kuruluşunun temel yapıtaşlarından olan Alevilik, 2 Temmuz'la yer değiştirmiş, ülkesini yok etmeye çalışan emperyalizm işbirlikçisi saflardaki güncel yerini almıştır. Bir benzetme ile, Bağımsızlık

Savaşı'na önderlik eden Mustafa Kemal'i ve O'nun eylemini sahiplenen Hacıbektaş dergahının bugünkü sahipleri, geçmişten aldıkları bu tarihsel miraslarını reddetmişlerdir.

Bu bağlamda, Alevi inancının bir "azınlık kimliği" olarak görüldüğü açıkça ortaya konan siyasal iktidar açılımlarının Alevi örgütleri eliyle gündemleştirilmesi, Hatay'ın bir ilçesinde Kaymakam'ın Alevi yurttaşları fişlediğine ilişkin, çok acemice ve cahilce kurgulanan sahte belgeye karşı gerçeği sorgulamaksızın yükseltile Alevi tepkisinin yine aynı kuruluşlar eliyle örgütlenişi, Alevi kartının, emperyalist dezanformasyon ve provokasyon politikalarının elinde "son kullanma tarihi"nin henüz dolmadığını göstermektedir.

Nihayet, AB kapısındaki Türkiye'nin üzerindeki emperyal müdahalelere, bütünüyle, hatta yer yer fizik varlığa sahip olmayan sözde azınlıklara Aleviliğin de konu edilmesi, salt Avrupa uygarlığının hoşgörüsü ile açıklanamaz.

Aleviliğin artık görmesi, anlaması ve ona göre davranması gereken gerçeklik, burada belirlemektedir: Aleviliğin ulus devlete aidiyet duygusundan kopuşu, AB ve küresel liberalizme eklemelenmenin diğer projeleri kapsamında kullanılan "azınlık politikaları" içinde, "Alevi açılımı" başlığı altında yürütülen Türkiye ulus devletini tanımlayan Lozan ruhunun tasfiyesinde Aleviliğin de yer almasını sağlamış olmaktadır.

Sistemin, Aleviliğe karşı sürdürüldüğü dışlayıcı - ötekileştirici tutum, aslında, kendi karşıtını yaratması amacına dönüktür; hedeflediği, Aleviliğin de, etki-tepki zinciri ile karşısındakini ötekileştirirken, kendini ulusal bütünün dışına çıkarması, yalnızlaşması ve etkisizleştirilmesi, yani, teknik deyimi ile, "azınlık" haline getirmesini sağlamaktır. Türkiye Coğrafyasında yaratılacak bir azınlık ise, adı ve adresi ne olursa olsun, Lozan'da belirlenen ulus devletin tasfiyesi için bir adım, bir gerektir.

Gelinen noktada Alevilik, AB önünde yaratılan "azınlık psikolojisi" ne konu edilerek, Lozan ruhunun, toplumsal altyapısının aşındırılması politikasının bir parçası durumundadır.

Bu hali ile, Alevilik, küresel sistemin Türkiye için öngördüğü "çözülme" projesinin odağında durmaktadır.

Yani, Alevilik, küresel strateji pazarında alım satım değeri olan, ve en fazla bedeli ödeyene satılmak üzere, bir figür haline getirilmiştir

Bu politikanın bir aşaması olarak, AB fonları ile aktarılan parasal kaynaklar, Alevi örgütlülüğünü, ülkesinin bağımsızlığı, halkının özgürlüğü ve eşitliği için siyasal mücadele bütünlüğünden koparmış, liberal sivil toplumculuğun "istemci-isteyen" ve dağıtıcı-yabancılaştırıcı batağına sokmuştur.

Nitekim, Alevi kitle önderliklerinin ve örgütlülüklerinin, gerek Soros, gerek Avrupa fonları ve gerekse Türkiye siyasetini kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirme amacındaki uluslar arası - ulusal sermaye çevreleri tarafından "satın alınmış" görüntüsü, küresel yapılanmada Türkiye'ye verilen yer içinde Alevilik için tanımlanan rolün karşılığıdır. Finansal ve etki gücü bakımından başta gelen Alevi örgütlenmesi olan Cem Vakfı, bu çizginin en öndeki temsilcilerinden biri durumundadır.

Böylelikle Alevilik, kendi ülkesinin siyasal gündeminden ve yönetiminden koparılmış, yaratılan azınlık duygusu ile ulusal bütünlüğün psikolojik bütünlüğü dışına çıkarılmıştır.

Bu kopuşu yaratan maddi altyapısal ve ideolojik üstyapısal neden-sonuç ilişkilerinde, yine Maraş-Çorum-Sivas toplu kıyımlarının belirleyici etkileri vardır.

Öncelikle, Aleviliğin Cumhuriyet sonrası siyasal tavrının, bir anlamda geleneksel odağı durumundaki chp'nin, Maraş ve Sivas toplu kıyımları sırasında, koalisyon hükümetlerinin ortağı olmasına karşın ortaya koyduğu, özellikle olaylar sırasında öldürülenlerin güvenliğini sağlamadaki anlaşılabilir etkisizliği, Alevi kitlenin gözündeki anlam ve değerini sarsıcı düzeyde yitirmesi sonucunu yaratmıştır.

Bununla birlikte, Maraş, Çorum ve Sivas toplu kıyımlarında, Devletin, gerek başkentteki siyasal iradenin, gerekse olayların yaşandığı yörelerdeki yerel idare ile güvenlik güçlerinin, etkisizden öte,

saldırganlara yandaş görünen tutumları, Aleviliğin, tarihsel merkezkaç-muhallif duruşunu, Bağımsızlık Savaşı'ndan bu yana rejimi ve devleti benimsemiş, ona bağlanmış olan tutumunu temelinden sarsmıştır.

Toplu kıyımlar sonrasında Alevi kitlede yaşanan bu derin duygusal düş kırıklığı, göçten sonra kent varoşlarında yaşanan kapitalist çelişki ile birleşince, Aleviliğin Devletin ulusal birliği temsil iddiasından kopuş süreci tamamlanmıştır. Bu süreç, özellikle kent varoşlarında, gerek dinsel-feodal, gerekse kapitalist çelişkinin psikolojik baskısı altında yozlaşan ikinci göç kuşağını, '93 sonrasında, yüzlerce Alevi gencinin yok olup gideceği anarşist-terörist örgütçükler furyasına insan kaynağı kılmış, kurban verdirmiştir.

Bu sürecin en önemli ve yıkıcı etkiye sahip diğer bir sonucu ise, Aleviliğin kopuşu ile Türkiye solunda, büyük bir toplumsal taban ve seçmen yitiminin yaşanmasıdır; özellikle Maraş ve Çorum olaylarından sonra, sol veya sosyal demokrat siyasal örgütlenme, bir daha asla 1978 ve öncesindeki durumuna erişememiş, '93 Sivas toplu kıyımından sonra ise bütünüyle yok olmuştur.

Bu kopuş, en başta, ve basitçe, Aleviliğin, Cumhuriyet'in ve ulus devlet yurttaşlığı bağıyla ulusun bir parçası olamayacağını ileri süren Kaypakkaya tezlerine haklılık kazandırmış olmakla, sonucunda özellikle Alevi politik gençliğinin, Tikko, Tkp/ml, dhkc türünden terörize-maceracı örgütçüklerin peşinde yitip gitmesine neden olmuştur. Böylelikle, olası bir sol politik kitlesel örgütlenme ve eylemsellik, gücünü ve niteliğini geleneksel alevi muhalefetinden alan etkili bir insan ve güç kaynağından yoksun kalmış oluyordu.

Sonuçta, Maraş-Çorum-Sivas üçlemesindeki toplu kıyımların, emperyalist toplum mühendisliği projesindeki üçüncü işlevi, '95 Gazi Mahallesi kışkırtmasından sonra doruğa çıktığı gözlenen etkisiyle, Alevi örgütlülüğünün genel sol örgütlenmeden ayrılması, Alevi kitlenin siyasal örgütlenmeden kopuşu, apolitikleşerek inanç merkezli sivil toplumculuk batağına batışı olmuştur. Bugün, Alevilerin, birer toplumsal ve kamusal örgütlenme, Dernek haline getirdikleri dergahlarda, dinsel cemaat merkezli olarak örgütlü olmalarının, buna karşın politik alanda neredeyse yok olmalarının altında yatan gerçeklik, işte bu kopuşun sürekliliğidir.

Kemal Kılıçdaroğlu'nun Chp Genel Başkanlığı'na "getirilmesi" sürecinde, Kılıçdaroğlu'nun tanıtımının dinsel/mezhep kökeni üzerine oturtulması, ve bu kapsamda, özellikle metropol kentlerdeki Alevi "sivil toplum" örgütlerinin propaganda için seferber edilmesi, yukarıdaki kopuşun karşıtı bir gelişme gibi görünse de, özde ideolojik kopuşun ifadesidir.

Yukarıda açıklanan yeni küresel rolü ile Alevi dinseliliğin, politik söyleme ve eyleme zemin kılınması, aynı zamanda parti ideolojisi de olan ulus devletin kurucu ideolojik iradesinin öngördüğü altı temel ilkedden biri olduğu ileri sürülen laikliğin tasfiyesi üzerinden, Cumhuriyet'e karşı cephe almakla, küresel liberalizmin ve AB'nin Alevilik üzerinden dayattığı dinsel ayrışma sürecine uyum sağlama çizgisinin ifadesi olmaktadır.

Deniz Baykal'a karşı düzenlenen kaset komplosu ile başlayan bir süreç sonucunda, Chp Genel Başkanlığı'na getirilmesinde, egemen çıkarlarının, akp' yi yaratan toplumsal ve ekonomik örgünün ekonomik çıkarları ile çelişmesi nedeniyle akp ile yollarını ayırdığı gözlenen holding basınının, Kılıçdaroğlu'nun tanıtımını etnik ve dinsel kimliği üzerinde yoğunlaştırması, ancak bu saptama ışığında anlam ve gerekçe kazanmaktadır.

Chp'nin içindeki işbirlikçi kadronun, okyanus ötesi ile elele uyguladığı, ve Deniz Baykal'ın Genel Başkanlık'tan ayrılırken, ajan cemaatin Amerika'daki liderine açık seslenişi ile ortaya çıkan bu tasfiyeci çizgi, Türkiye Cumhuriyeti'ni göreceği kuşkuyla olan gelecek kuşaklar tarafından, ülkenin yok oluşunun tarihi içinde, "The CHP case" adıyla değerlendirilecektir.

Bu bakışla, Mayıs 2010 tarihli Chp kongresi, sistemin, Alevi kitlelerini uzun yıllar sonra yeniden yedeğine alma girişiminden başka bir şey değildir, ve bu yazının yazıldığı andaki bakışla, başarılı olduğu görülmektedir

Mayıs 2010'da, Chp'nin arkasında estirilen şiddetli rüzgarın arkasında, akp yönetiminin, İran politikasında, özellikle, güncel bir sorun olarak, İran'ın nükleer enerji politikasında, İran yanlısı bir

tavır takınmasının, ABD liderliğindeki küresel liberalizmin dayattığı politika ile çelişkisinden doğan emperyalist düş kırıklığının olduğunu görmemek, gerçekten ahmaklıktır. Aslında, bu düş kırıklığı yeni ve güncel değildir; süreç, 1 Mart 2003 tarihinde, TBMM'nin abd'nin Irak'ı işgal planındaki Türkiye üzerinden askeri güç geçişini onaylamamasından başlamış, Türkiye'nin küresel liberalizme tam anlamı ile eklemlenmesinin önündeki etkili engelleri kaldırmada yetersiz bulunması ile de süregelmiştir.

Abd ve küresel liberalizm, akp'yi posasını çıkarana dek kullanmış ve nihayet posasından kurtulma aşamasına gelmiştir; Chp ise, göreceli olarak geniş toplumsal tabanı ile zorunlu olarak tek yeni seçenek durumundadır.

Chp'nin siyasal yönetimin başına getirilebilmesi içinse, Alevi kitlesinin seçmen kaynağı olarak desteğine yaşamsal gereksinimi vardır; yukarıda anlatılan akp sorunsalı nedeniyle, bir iktidar seçeneği olarak değerlendirilmemiş olduğu için bu gereksinim, bugüne dek arayışa konu olmamıştır.

Nitekim, bu yazının yazıldığı günlerde, Kılıçdaroğlu'nun, partisinin kalesi olarak görülen Antalya'da bile, siyasal propaganda için Musa Abdal anma törenleri türünden mistik/dinsel Alevi etkinliğini mekan seçmesi, bu tezin kanıtı olmaktadır.

Sonuçta, Mayıs 2010'a gelindiğinde, yazının başından bu yana anlatılan süreç, tersine çevrilme zorunluluğu ile karşı karşıyadır. Mayıs 1980'de Aleviliği tasfiye ile uğraşan küresel liberalizm ve işbirlikçi yerli kapitalizm, otuz yıl sonra, Mayıs 2010'da, Aleviliğe muhtaç hale gelmiştir.

Alevilik, Maraş, Çorum ve Sivas türü toplu kısımları, büyük acıları yeniden yaşamak istemiyorsa, üzerinde kurulan ve oynanan bu küresel ölçekli oyunu, ve bu oyuna hizmet eden "düşkünleri"ni saptamalı, bir aktörü ve figürü haline getirilmesine çalışıldığı liberal-bağımlı sistemin yedekliğinden kurtulup, kapitalizm ve emperyalizm karşıtı mücadele saflarındaki konumunu yeniden kazanmak zorundadır. Bunun için de, Alevi gençliğinin, yaşadığı politik-örgütsel yozluğun eleştirisini bir önce yapması, dinsel cemaat merkezli dergahlardaki/ cemevlerindeki politik etkisiz örgütlülüklerden sıyrılıp, kitlesel sol örgütlülüklerin en önündeki vazgeçilemez yerini yeniden alması, ön koşuldur. Ters durumda, tarih kendini yenileyecek, Türkiye tarihi, yeni Maraş, yeni Çorum ve yeni Sivas'lar kaydedecektir; bu açıdan, küresel sistem aklının, geleceğin dünyasına ilişkin kurgusuna zemin kıldığı "Uygarlıklar çatışması" tezinde, Türkiye coğrafyasına biçtiği "Yeni Osmanlı" rolü, Alevilerin dikkatinden kaçmamalıdır, çünkü "Yeni Osmanlı" demek, işin doğası gereği, "yeni Yavuzlar, yeni Hızirlar, yeni Kuyucular" çağı da demektir.

Tam da bu yazının yazıldığı günlerde, devletin ulusal güvenlik ve tehdit algısını içeren Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'nde, akp eliyle yapılan değişikliklerle, dinsel cemaatlerin tehdit olmaktan çıkarılması, bununla birlikte, bir Başsavcının, bir eski Adalet Bakanı'nın ve bir Orgeneralin, Alevilikle, Alevi köyleri ile olan ilgilerinin sözde Ergenekon soruşturmasına konu edilmesi, siyasal iktidara yakın gerici Vakıf paçavrasında, terörist saldırıların arkasında, terör örgütünün Alevilerin eline geçmesinin yattığı kışkırtmasının yer alması, yurtsever Alevi açısından, anlamlı, öğretici ve dahası, uyarıcıdır.

Bu durumda ve bugün, Yurtsever Alevi'nin omuzlarına binen tarihsel görev, liberal yayılmacılığın ayrılıkçı projelerine karşı Türkiye Cumhuriyeti'nin ulus devlet mevzisini savunmak ve tahkim etmektir. Bunun için öncelikli sorumluluğu, ulus devletin sosyo-ekonomik var oluş zemini olarak modern topluma ulaşma, yani Aydınlanma yolunda, Aleviliğin geri inanç ideolojisini aşmaktır. Alevilik, otoriteye karşı muhalif merkezkaç tarihi ve geleneği üzerinden hareketle, sol siyasal kültürün tarihsel kökenindeki yerine dayandırılacak bir akılcılaştırma süreci ile çağdaştırılmalıdır. Alevilik teorisi, içeriği ve tarihçesi bakımından bu reform müdahalesine açıktır. Bu anlamda yapılması gereken, Marx'ın o ünlü "*Dinsel üzüntü, bir ölçüde gerçek üzüntünün dışavurumu ve bir başka ölçüde de gerçek üzüntüye karşı protesto oluyor. Din ezilen insanın içli ezgisini, kalpsiz bir dünyanın sıcaklığını, manevi olanın dışlandığı toplumsal koşulların maneviyatını oluşturuyor. Din, halkın afyonunu oluşturuyor.*"⁴ deyişiyle gösterdiği, dinsel geleneğin özündeki ilkel ilahi adalet düşüncesini, modern toplumun kapitalist emek-sermaye çelişkisinden doğan sosyal/ sınıfsal adalet kavramına vardırması; yani, ilkçağ kökenli ilkel mistisizmi, ruhçuluğu aşarak modernleşme çağının akılcılığına, maddeciliğine ulaşmak, böylece, dinsel benzeşmeye dayalı Alevi toplumsallaşmasının duvarlarını yıkarak toplumun geri kalanı ile buluşmak, ve onun siyasal sınıf örgütlülüğüne katılmaktır. Bunun başarılması durumunda, Alevilik, kapitalizme alternatif bir toplum düzeninin felsefi altyapısını

oluşturmaya aday olacak derecede güncelleşebilir ve evrenselleşebilir. Tersine durumda ise, Aleviliği bekleyen gelecek, küresel liberal-popüler kültürün kendine biçtiği, Budizm veya zen benzeri aşâğılık, gülünç mistisizmin “oryantal/otantik/hümanist inançlar” kategorisindeki rolüdür. Bu rol, Aleviliğin toplumsal-siyasal tarihi, birikimi ve ödediği bedeller düşünülünce, diğerleri gibi gülünç değil, tersine, sadece insanın değil, tarihin canını acıtacak kadar trajik bir dönüşüm olacaktır.

Bu trajik gelecek olasılığının karşısında, yurtsever Alevi'nin omuzlarındaki bir diğer yaşamsal sorumluluk, liberal küreselleşmenin saldırısına karşı Bunun için, Cem vakfı ve Cem evi/dergah dernekleri benzeri Alevi sivil toplumculuğunun, ulus devlete karşı, emperyalizm işbirlikçisi ihanet cephesinde yer aldığı gerçeğini açığa çıkarmakla, başta gençlik olmak üzere Alevi kitlenin sol siyasal örgütlenmedeki tarihsel yerini yeniden almasını sağlamalıdır. Cemevlerinde, tapınma ve toplantılarda dile getirilen dualardaki yurtsever ifadelerin, yurdun yaşamasına somut katkı sağlamasını beklemek, aklın ve mantığın, yani gerçekliğin reddidir ki, tapınmasına “gerçeğe hüü” diye başlayan Alevi açısından uygunsuz, yakışsız bir tavidir.

Yurtsever Alevi, cem evlerinin sosyal örgütlenmeye konu edilmesi sözde özgürlüğü önerisini, liberalizmin düşünsel altyapısını oluşturan halk düşmanı sünni İslam ideolojisinin bir tuzağı olarak karşılamalı, bunun gerçekte, Cumhuriyet Devrimi'nin “tekke ve zaviyelerin kapatılmasına” ilişkin devrim yasası ile yasakladığı cemaat yapısına dayalı gerici örgütlenmeleri meşrulaştırmaktan başka bir işe yaramayacağını görmelidir. Bu bakışla, ve en önce, Alevi sivil toplumculuğunu tasfiye etmeli, buralarda atıl kalan insan kaynağını ve enerjisini siyasal yönetimi ele geçirmeyi hedefleyen politik örgütlülüğe yönlendirmelidir.

Yurtsever Alevi, alevi din adamlarına kamusal nitelik kazandırılması, bunların kamu görevlisi sayılarak ulusal bütçe içine katılması önerisini de, yine laik devletin dinsel kamu hizmeti veremeyeceği kuralına açık aykırılığını saptayarak, ve bu önerinin altında yatan gerçeği, sünni cemaat ve tarikat yapılanmalarının, Kemalist modernitenin kurduğu yasal engellerden kurtararak yasallaştırılması tuzağını görerek geri çevirmelidir.

Yurtsever Alevi, kimlik belgesinin din hanesine “alevi” yazılması önerisini, laik devletin yurttaşlarını dinsel inançları ile sınıflandıramayacağı kuralına bağlı olarak, ve bununla birlikte, sünni İslam ideolojisini kamusal hizmet karşısında “çoğunluk” kılacağını bilerek reddetmeli, kimliklerdeki din hanesinin kaldırılmasını savunmalıdır.

Yurtsever Alevi, zorunlu din derslerinde Aleviliğin de müfredata katılması, veya din dersinin Alevi öğrencilere seçmeli hale getirilmesi önerilerini reddetmeli, zorunlu din derslerinin bütünüyle kaldırılmasını savunmalıdır. Alevi, kendi çocuğuna ulaşmasa da, sünni İslam ideolojisinin, her ne biçimde olursa olsun, ilköğretim çağındaki çocukların beyinlerini tutsak aldığı Türkiye'de, ülkenin ve halkın bütünü özgürleşmedikçe sadece kendi için yaşama hakkına ve özgürlüklere kavuşamayacağını, Maraş, Çorum ve nihayet Sivas toplu kıyımlarının öğrettiklerinden çıkarmalıdır.

Sonuçta, Maraş, Çorum ve Sivas toplu kıyımlarının yeniden yaşanmaması için dinsel düşüncenin bütünüyle yok edilmesi gerektiğini görmek ve önce Alevi mistisizmini, tutuculuğunu gidermek, tüm insanlık ve Türkiye Halkı ile birlikte, ve gericilikten gördüğü zarar deneyimleri ile herkesten daha fazla olarak, yurtsever Alevi'nin tarihsel sorumluluğudur.

Oysa, son çözümlemede, Aleviliğin, Türkiye Cumhuriyeti'nin yok oluş sürecinin odağında yer aldığı, buna karşın Alevi yurtseverin suskun kaldığı veya kötümser bir saptama ile hiç var olmadığı bugün, otuz iki yıl önce Maraş'ta ve devamında Çorum'da toplu kıyımlarla yok edilen, ve nihayet, 2 Temmuz '93 günü Sivas'ta yanan, doğrusu yakılan, Türkiye Cumhuriyeti olmaktadır. Kabul edilemez ve trajik olan, yakılanın aslında ülke olduğunun anlaşılmaması, öldürülen insanların arkasından yakılan ağıtlara, koca bir ülkenin konu edilmemiş olmasıdır. Bu yazı, işte bu boşluğu doldurmak için kaleme alınmıştır; simgesel bir ifade ile, ona dayanarak ayakta durduğu Aleviliğin, zülfikarını sırtından sapladığı için can çekişen ve yaşamından umut kesilen Türkiye Cumhuriyeti'ne ağıttır; feryatlarımı yazıyorum.

..

Vedat KOÇAL

vedat.kocal@politikadergisi.com

KAYNAKÇA:

¹ <http://politikadergisi.com/okur-makale/hocam-bu-teror-kime-hizmet-ediyor>

<http://politikadergisi.com/okur-makale/kurt-sorunu-uzerine-savasin-diyalektigi>

² <http://politikadergisi.com/okur-makale/catidan-once-zemin-etudu-turkiye-solundan-kurt-sagina-kurt-dinamiginin-donusumu> [2]

https://www.facebook.com/note.php?note_id=399386808585 [3]

³ www.eskisehir.gov.tr/sarici/ekitap/yunusemredivan.pdf [4],
http://neova.byethost5.com/_assets/yunus_emre_arastirma.pdf

⁴ Bkz: Marx, Karl, Hegel'in Hukuk Felsefesi'ne Giriş, s:197

Yorumlar

- [Bilim/Kuramsal](#) [5]
- [Güncel](#) [6]
- [İç Siyasa](#) [7]
- [Tarih](#) [8]
- [Terör](#) [9]
- [Toplumsal](#) [10]

Kaynak URL (22/05/2024 - 03:57 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/makale/1978-maras%E2%80%99undan-mayis-2010-ankara%E2%80%99sina-bakis-basarili-bir-toplum-muhendisligi-projesi-olarak>

Bağlantılar:

[1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/vedat-kocal>

[2] <https://politikadergisi.com/okur-makale/catidan-once-zemin-etudu-turkiye-solundan-kurt-sagina-kurt-dinamiginin-donusumu>

[3] https://www.facebook.com/note.php?note_id=399386808585

[4] <http://www.eskisehir.gov.tr/sarici/ekitap/yunusemredivan.pdf>

[5] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/bilimkuramsal>

[6] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/guncel>

[7] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>

[8] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/tarih>

[9] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/teror>

[10] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/toplumsal>